

12/04/2024

Maternitat: una motivació potent per demanar ajuda i millorar del trastorn de joc

Un estudi en el qual col·labora el Departament de Psicobiologia i Metodologia de la UAB ha estudiat els desafiaments de la maternitat i els trastorns mentals. Revela que, encara que les mares amb trastorn de joc no mostren diferències significatives en la resposta terapèutica, les no mares tenen recaigudes més greus a causa de la diferència entre els factors com el nivell socioeconòmic i el suport familiar.

istock/alfexe

La maternitat s'ha definit com un concepte sociocultural complex que abasta les activitats parentals de les dones d'acord amb un conjunt ampli de creences, valors i conductes relacionades amb la cura dels fills. Les mares que experimenten problemes psicològics s'esforcen per mantenir relacions significatives i funcionals amb els seus fills, però sovint afronten sentiments de culpa i vergonya per ser alhora mares responsables del benestar dels nens i dones amb malalties psiquiàtriques. En molts casos, aquestes mares experimenten estigmatització i alienació social, ja que perceben que estan posant en perill els seus fills, i descriuen la seva vida quotidiana com una lluita permanent per conciliar les actituds, pràctiques i estigmes de ser "mares malaltes" amb la pressió social/moral de ser "bones mares".

Estudis previs han observat que les dones amb trastorns mentals poden presentar dificultats en l'execució de tasques de cura parental, com ara la manca de sensibilitat en la interacció

amb els fills o la baixa empatia. També s'ha observat que, en comparació amb els homes, les dones amb trastorns psiquiàtrics tenen menys probabilitats de sol·licitar tractament per raons interpersonals i estructurals, com per exemple la manca de suport econòmic i d'accessibilitat a centres d'atenció sanitària, la manca de cura dels fills i la càrrega que els suposa les tasques domèstiques. Alguns estudis orientats a identificar factors que faciliten i obstaculitzen el tractament dels trastorns mentals han conclòs que la maternitat podria dificultar la motivació per cercar ajuda i finalitzar les intervencions. Per contra, altres treballs que avaluen la recuperació de les dones amb psicopatologia suggereixen que la maternitat és un recurs important per millorar les habilitats parentals i facilitar bon resultat de les teràpies. Aquests resultats contradictoris constaten la complexitat de la maternitat durant el transcurs i la recuperació d'estats problemàtics de salut mental, i posen de manifest que aquest constructe requereix més evidència empírica.

El nostre estudi recent del Departament de Psicobiologia i Metodologia de la UAB ha explorat com influeix la maternitat en la resposta terapèutica de n=211 dones diagnosticades de trastorn de joc, ateses a la Unitat de Joc Patològic i Altres Addiccions Conductuals de l'Hospital Universitari de Bellvitge, Barcelona. Els resultats no evidencien diferències entre mares i dones sense fills en risc d'abandonament del programa terapèutic. Tot i això, les dones sense fills van registrar recaigudes més greus durant la intervenció (major nombre d'episodis de joc, que es van iniciar de forma més primerenca durant el període d'intervenció, i que implicaven apostes amb més quantitat de diners). També es va observar que els predictors de resultat del tractament eren diferents per a les mares i dones sense fills: d'una banda, entre la submostra de dones no mares, el risc d'abandonament augmentava per a les pacients amb nivells més baixos d'evitació del dany i autodirecció, mentre que el risc de recaigudes era més gran per a pacients amb nivell socioeconòmic més baix, pitjor estat psicopatològic, menor gravetat del joc i puntuacions més baixes de cooperativitat; d'altra banda, entre la submostra de mares, el risc d'abandonament era més gran per a pacients en posició social més baixa i amb menys suport familiar, i la probabilitat de recaigudes va ser més gran per a pacients amb menor nivell educatiu, major gravetat de l'activitat de joc, i sense deutes acumulats com a conseqüència del trastorn addictiu.

Podem concloure que per al conjunt del gènere femení (tant mares com dones sense fills), el context sociocultural exerceix un fort impacte en el procés de recuperació de les addiccions conductuals. Per tant, creiem que els responsables polítics i els terapeutes han de tenir presents aquests factors específics i la seva relació amb els recursos i les barreres que contribueixen a la prevenció i la recuperació. Els programes de teràpia haurien d'incloure estratègies concretes per ajudar les dones a reconèixer, comprendre i utilitzar tots els recursos disponibles per recuperar-se, tenint en compte les seves necessitats i els factors contextuals que poden millorar o dificultar una recuperació holística de les addiccions.

I considerant la submostra de mares amb conductes addictives, cal tenir present que aquestes pacients volen el millor per als seus fills, però les seves addiccions poden constituir en si mateixes un factor de risc per buscar ajuda i adherir-se als tractaments. Algunes d'aquestes mares podrien experimentar dificultats per restablir relacions amb persones alienes al seu cercle social addictiu propi, amb la conseqüència d'experimentar aïllament social i estigmatització. A més, els seus coneixements sobre un desenvolupament infantil sa i estable podrien ser insuficients o estar esbiaixats. Per tant, considerem que cal prestar especial atenció a la maternitat com un factor complex per facilitar l'adherència al tractament i la recuperació.

Roser Granero

Departament de Psicobiologia i Metodologia
Universitat Autònoma de Barcelona
Roser.Granero@uab.cat

Referències

Gavriel-Fried B, Vana N, Mestre-Bach G, Granero R, Fernández-Aranda F, Jiménez-Murcia S. (2024). **Differences in gambling disorder recovery capital toolkits in mothers versus childless women.** *American Journal of Orthopsychiatry*. [doi: /10.1037/ort0000699](https://doi.org/10.1037/ort0000699)

[View low-bandwidth version](#)